

Protokół

z III posiedzenia Rady Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych
Słupsk, 13.03.2014 r.

W dniu 13 marca 2014 r. na sali edukacyjnej Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, o godzinie 11:00, rozpoczęło się III posiedzenie Rady PZPK.

W posiedzeniu udział wzięli:

1. Dr hab. Prof. UG Mariusz Kistowski – Uniwersytet Gdański, Katedra Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska,
2. Mgr inż. Daniel Lemke – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku, główny specjalista Służby Leśnej,
3. Dr Kazimierz Sumiślawski – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, z-ca dyrektora Departamentu Środowiska i Rolnictwa,
4. Mgr inż. Marian Wilczewski – Polski Związek Łowiecki, przewodniczący Zarządu Okręgowego w Słupsku,
5. Dr inż. Feliks Pankau – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, z-ca dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego,
6. Mgr Iwona Beszczyńska – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, kierownik Zespołu ds. Ochrony Przyrody, Informacji i Edukacji Ekologicznej,
7. Mgr Tadeusz Kobiela – gmina Sierakowice, wójt,
8. Mgr Bogna Błaszowska – Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
9. Dr Ryszard Markowski – Uniwersytet Gdański, Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody,
10. Dr Mateusz Ciechanowski – Uniwersytet Gdański, Katedra Ekologii i Zoologii Kręgowców,
11. Mgr Leszek Kuliński – gmina Kobylnica, wójt,
12. Dr Katarzyna Bociąg – Uniwersytet Gdański, Katedra Ekologii Roślin,
13. Dr Elżbieta Gerstmann – Akademia Morska w Gdyni, Katedra Organizacji Usług Turystyczno-Hotelarskich,
14. Bożena Sikora – Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, dyrektor,
15. Barbara Utracka-Minko – Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, z-ca dyrektora.

Nieobecni członkowie Rady:

1. Mgr inż. Zbigniew Kaczmarczyk - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku, dyrektor.

1. Posiedzenie rozpoczął przewodniczący Mariusz Kistowski. Powitał przybyłych oraz sprawdził frekwencję. Przewodniczący omówił zaplanowany porządek obrad, który został jednomyślnie przyjęty.

Następnie z-ca dyrektora PZPK Barbara Utracka-Minko, w formie prezentacji multimedialnej, przedstawiła uczestnikom sprawozdanie z realizacji projektów i programu działalności PZPK w 2013 r., poruszające następujące kwestie:

- Budżet PZPK w 2013 r.
- Edukacja ekologiczna. Działania edukacyjne zostały przedstawione w kontekście uchwalonego przez Sejmik Województwa Pomorskiego Roku Jezior Pomorza. Ponadto został wspomniany udział PZPK w Jarmarku Dominikańskim i w kursie ichtiologii morza oraz organizacja „Warsztatów tarliskowych”.
- Czynna ochrona przyrody.
- Inwentaryzacje przyrodnicze.
- Monitoring przyrodniczy.
- Infrastruktura techniczna.
- Zrealizowane projekty w ramach dotacji z NFOŚiGW.
- Szkolenia pracowników.
- Działalność wydawnicza.
- Inwestycje.
- Współpraca.

Przewodniczący podziękował za wystąpienie, jednocześnie zapytując, czy liczba zatrudnionych pracowników wzrosła oraz jaka ich część zajmuje się dydaktyką.

Barbara Utracka-Minko - od 2010 r. liczba zatrudnionych osób jest stała. Dużą pomoc oferuje WFOŚiGW w Gdańsku poprzez finansowanie staży absolwenckich.

Bożena Sikora – nowych miejsc pracy nie przybyło, jednak w związku z przejęciem Centrum Edukacji i Informacji Ekologicznej pojawiły się 4 dodatkowe etaty.

Kazimierz Sumiślawski – wyraził słowa uznania dla aktywności Dyrekcji oraz docenił wkład WFOŚiGW w działanie Jednostki, mając na uwadze fakt, iż wsparcie budżetu Wojewody jest na takim samym poziomie od wielu lat.

W dalszej kolejności Barbara Utracka-Minko, również w formie prezentacji multimedialnej, zreferowała plan pracy na bieżący rok, omawiając następujące zagadnienia:

- Budżet. W tym miejscu p. dyrektor wymieniła 3 podstawowe źródła finansowania działalności PZPK.

- Parki krajobrazowe – tematy przewodnie prowadzonych przez nie działań.
- Ośrodki edukacyjno-muzealne tzw. „zielone szkoły”.
- CIEE i akcja „Bioróżnorodność - poznaj by zachować”. W tym roku jej zasięg rozszerzy się do kilku miejsc Gdańska.
- Ogólnopolski Finał XIII edycji konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”.
- Szkolenia i warsztaty dla pracowników.

Bożena Sikora - szczegółowe informacje na temat działalności PZPK znajdują się na stronie internetowej Jednostki w postaci sprawozdań z działalności w poszczególnych latach. Barbara Utracka-Minko uzupełniła, że wszystko, co dzieje się w poszczególnych parkach, jest na bieżąco tam zamieszczane.

Na wniosek Przewodniczącego podjęto w formie głosowania uchwałę o akceptacji sprawozdania z działalności PZPK za 2013 r., która została jednomyślnie przyjęta.

2. Przedstawiciel Departamentu Środowiska i Rolnictwa UMWP Kazimierz Sumiślawski przedstawił prezentację pt. „Wnioski dotyczące zmian uchwał sejmiku w sprawie poszczególnych parków z Urzędu Morskiego w Gdyni i gmin, obejmujące kwestie granic Nadmorskiego PK na morskich wodach wewnętrznych i zmiany niektórych zakazów w parkach krajobrazowych województwa pomorskiego”.

Na początku dyrektor przedstawił krótki rys historyczny zmian, jakie zachodziły w prawodawstwie w kwestiach odnoszących się do parków krajobrazowych. Podkreślił, że podjęte uchwały w sprawie parków w niewielkim tylko stopniu zmieniły obowiązujące wcześniej rozporządzenia wojewody.

Skupił się na problemie funkcjonowania Nadmorskiego Parku Krajobrazowego na morskich wodach wewnętrznych (Zatoka Pucka wewnętrzna) – kwestia władztwa województwa pomorskiego na lądzie do linii brzegowej oraz nakładanie się jego kompetencji z Urzędem Morskim w Gdyni. Wskazał na istnienie dwóch opinii prawnych w tej kwestii, które się wzajemnie wykluczają. Jako kolejny problem, związany z terenem NPK, wymienił zakaz lokalizowania nowych obiektów budowlanych w odległości 100 m od linii brzegów jezior, rzek i innych zbiorników wodnych. Zasygnalizował jednocześnie niejasność sformułowania „inne zbiorniki wodne”.

Pan dyrektor Sumiślawski poinformował, iż do Sejmiku Województwa Pomorskiego wpłynęły dwa niezależne wnioski Urzędu Morskiego w Gdyni – wezwania do usunięcia naruszenia prawa.

Jeden wniosek dotyczył zarzutu zasadności włączenia wód Zatoki Puckiej wewnętrznej w granice NPK, a drugi zakazu używania łodzi motorowych na tym terenie. Wniosek odnoszący się do Zatoki Puckiej został przez Sejmik odrzucony z uwagi na fakt, iż granice NPK zostały ustalone w 1978 roku w akcie tworzącym NPK. Wobec powyższego prawdopodobne jest skierowanie przez UM w Gdyni skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W przypadku drugiego wniosku - został przygotowany projekt uchwały Sejmiku „znoszący” zakaz używania łodzi motorowych na wodach Zatoki Puckiej w granicach NPK z uwagi na kompetencje dyrektora Urzędu Morskiego w tym względzie.

Ponadto przygotowany został - na wniosek samorządu powiatowego w Chojnicach i środowisk żeglarskich - projekt uchwały dotyczący Zaborskiego Parku Krajobrazowego w sprawie stosowania pomocniczych silników spalinowych na jachtach żaglowych o mocy do 10 KM na odcinku rzeki Brdy od Jez. Charzykowskiego do mostu zwodzonego w miejscowości Małe Swornegacie oraz 50

m poniżej tego mostu w kierunku Jez. Długiego.

Dyrektor dodał także, że te dwa ostatnie projekty uchwał Zarząd Województwa Pomorskiego przyjął, natomiast nie uzgodniła ich RDOŚ.

Rozwinęła się dyskusja, w której udział wzięli:

Bożena Sikora – co jakiś czas temat granic NPK powraca. Ustawodawca wprost nie zapisał istnienia parku na wodach morskich wewnętrznych. Dyrektor powołała się na zapis z ustawy o ochronie przyrody, który pozwala sądzić, że taka opcja jest możliwa, jednak nie znajduje on odzwierciedlenia w innych częściach wspomnianej ustawy. Sytuacja jest niejednoznaczna, ale z pewnością Sejmik nie może zmniejszyć NPK o morskie wody wewnętrzne, gdyż jest to możliwe tylko w sytuacji utraty walorów przyrodniczych, co nie nastąpiło. Nadmorski PK został utworzony w 1978 roku uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku i niezbędne jest ustalenie, czy leżało w kompetencjach WRN utworzenie parku na Zatoce Puckiej. Być może skierowanie przez UM w Gdyni skargi do Sądu Administracyjnego jest sposobem na jednoznaczne wyjaśnienie tej sytuacji.

Kazimierz Sumisławski – oprócz wystąpienia o uzgodnienie projektu uchwały do RDOŚ zwrócono się także o uzgodnienie ww. projektów uchwał do gmin z terenu NPK. Te ostatnie domagają się jeszcze likwidacji także innych zakazów. Ale należy też podkreślić, iż pojawiła się pierwsza w historii prośba jednej z gmin o zaostrenie zakazu, odnosząca się do całkowitego zakazu wylewania gnojowicy w granicach parku.

Mariusz Kistowski – w kontekście projektu uchwały dotyczącej zwiększenia mocy silnika przy przepływananiu Brdą w m. Swornegacie, przypomniał o wcześniejszych zapewnieniach na etapie różnych procedur administracyjnych o braku potrzeby przepływania na tym odcinku na silniku. W przypadku wód Zatoki Puckiej podkreślił, że ich włączenie w granice NPK jest w pełni uzasadnione ze względu na powiązania ekologiczne z terenem lądowym parku, szczególnie z mierzeją helską.

Iwona Beszczyńska – ustawodawca nie przewidział, że Polska nie kończy się na linii brzegowej. Powołując się na słowa przewodniczącego, podkreśliła, że jedna kwestia dotyczy strony prawnej, a druga przyrodniczej. Dodała także, iż przestrzegania ewentualnego przepisu, dopuszczającego możliwość przepłynięcia łodzią motorową o zwiększonej mocy silnika np. 5 m. za most zwodzony, czy też dalej, nie da się kontrolować. Zasygnalizowała, że podczas urlopu nie trzeba wcale pływać łatwo i przyjemnie.

Kazimierz Sumisławski – życie pokazuje nowe problemy, mówiąc o nich za chwilę może się okazać, że należy zweryfikować obszary chronionego krajobrazu itp., co wymaga czasu, ludzi i pieniędzy.

Bożena Sikora – często zdarzają się sytuacje, gdzie podejmuje się w parkach inwestycje celu publicznego, których nie dotyczą obowiązujące zakazy. Jednak po zrealizowaniu tych przedsięwzięć pojawiają się wnioski o zmiany zakazów, ponieważ inwestycje nie mogą dobrze funkcjonować.

Elżbieta Gerstmann – ochrona NPK to również ochrona ekotonu. Wskazuje, że problemu tego nie da się rozwiązać na szczeblu regionalnym, gdyż nie istnieje „Wojewódzka koncepcja Ochrony Przyrody”. Jediną możliwością jest zgłoszenie problemu na forum rządowym, do Sejmu. Stosowna

informacja o problemie powinna zostać sformułowana przez wojewodę i marszałka województwa.

Kazimierz Sumiślawski – marszałek wystąpił z odpowiednim pismem w związku z planami zmian w ustawie o ochronie przyrody, sygnalizując problem NPK na morskich wodach wewnętrznych.

Elżbieta Gerstmann – w tej sytuacji wojewoda również powinien.

3. Przewodniczący przeszedł do kolejnego punktu programu. Omówił w nim planowane zmiany legislacyjne w zakresie dotyczącym parków krajobrazowych w ramach „prezydenckiego” projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Mariusz Kistowski nadmienił, że był świadkiem wielu dyskusji i prezentacji projektu ustawy. Składa się on z dwóch głównych części. Pierwsza dotyczy umieszczania reklam, czego finansowymi aspektami miałyby zajmować się rady gmin. W tym miejscu wyraził obawę co do chęci zarabiania przez gminy na pobieranych opłatach. Ważną kwestią, związaną z dyskutowanym projektem, jest definicja krajobrazu. Zgodnie z projektem ustawy „krajobrazowej” w ustawie o ochronie przyrody miałyby pojawić się nowy dział dotyczący planowania ochrony krajobrazu. Istotną zmianą jest wprowadzenie audytu krajobrazowego oraz urbanistycznych zasad ochrony krajobrazu. Przewodniczący skomentował zagadnienie, zastanawiając się nad wdrażaniem audytu w kontekście istniejących obiektów. Jako drugą główną część projektu ustawy wskazał zmiany w zasadach dotyczących tworzenia, likwidowania parków krajobrazowych. Z chwilą zakończenia omawiania tematu przewodniczący podziękował za uwagę i otworzył dyskusję.

Leszek Kuliński – przyznał, że miał okazję reprezentować organizacje samorządowe w pracach Komisji Sejmowej. Zapis dotyczący reklam został zakwestionowany, aczkolwiek sprawy te powinny zostać uregulowane. Gminy na tym finansowo nie skorzystają. Wyraził pogląd, że cała ustawa poszła w złym kierunku, skupia się na temacie dominant przestrzennych. Samorządy gminne są przeciwne jej wprowadzeniu, ponieważ odbiera się im uprawnienia zagwarantowane konstytucyjnie. Podkreślił, że ustawa nie precyzuje terminów audytów i nowych zasad urbanistycznych. Jest problematyczna z uwagi na ilość zmian jakie wprowadzi w poszczególnych ustawach oraz ryzyko pojawienia się nadinterpretacji. Samorządy będą miały problem ze skutkami finansowymi wprowadzenia przedmiotowej ustawy.

Feliks Pankau – samorząd województwa przygotował swoje stanowisko w powyższej sprawie. Wspominał, że sam uczestniczył w spotkaniu z ministrem Olgierdem Dziekońskim w Kancelarii Prezydenta z samorządami różnych poziomów. Był przygotowany dokument – lista uwag, których ostatecznie nie wprowadzono do projektu ustawy. 3.03.2014 r. pojawiło się stanowisko rządu - dość pozytywne w stosunku do inicjatywy prezydenta. Dyrektor omówił przedmiotowe stanowisko z wyszczególnieniem fragmentów wyrażających obawy w odniesieniu do rozwoju informatyzacji i energetyki kraju, które to przypisał konkretnym ministrom.

Następnie dyrektor Bożena Sikora zreferowała planowane zmiany legislacyjne w zakresie dotyczącym parków krajobrazowych zawarte w projekcie przygotowanym przez GDOŚ pod roboczym tytułem „Projekt zmian niektórych ustaw w zakresie obszarów chronionych i innych koniecznych zmian”. Podkreśliła, że przedmiotowy projekt ma charakter nieformalny, jest wersją roboczą, nieco chaotyczną. Zawiera sporo zapisów powtarzających się we wcześniej omówionym projekcie ustawy „krajobrazowej”.

Daniel Lemke – przekazał, że w ubiegłym tygodniu przygotowywał uwagi i wnioski do nowelizacji

obowiązującej ustawy o ochronie przyrody.

Bożena Sikora – podkreśliła, iż w ustawie po raz pierwszy mówi się wprost o funkcjonowaniu parków na morskich wodach wewnętrznych. Następnie zwróciła uwagę na niebezpieczeństwo zapisu zakazującego budowy nowych obiektów budowlanych oraz ogrodzeń w pasie do szerokości do 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych.

W dalszej kolejności dyrektor przytoczyła zapis, na podstawie którego plany ochrony dla parków krajobrazowych mają zostać zastąpione przez plany zarządzania krajobrazem, zawierające dodatkowe kwestie, m. in. ma się je sporządzać w porozumieniu z dyrektorem urzędu morskiego, zasięgać opinii gmin. Pojawiają się też urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu, które są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, decyzji o lokalizacji celu publicznego, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Następnie Bożena Sikora zwróciła się do dyr. Feliksa Pankaua o pomoc w interpretacji sformułowania „w przypadku gdy obszar parku położony jest na obszarze morskim właściwość miejscową sejmiku województwa ustala się wzdłuż wybrzeża danego województwa”.

Feliks Pankau – chodzi o tę część obszaru morskiego, która przylega do granicy właściwego województwa.

Mariusz Kistowski – wskazał na brak konsekwencji zapisów przedmiotowego projektu ustawy w stosunku do projektu ustawy prezydenckiej.

Bożena Sikora – wspomniała o odbytym spotkaniu nieformalnej organizacji parków krajobrazowych Polski pn. „Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski”, gdzie dyskutowano nad tym projektem i przygotowano uwagi.

Kazimierz Sumisławski – wskazuje, że w projekcie są zapisy martwe, takie jak np. zakaz nawożenia w odległości 20 m o linii brzegów, czy zakaz zmiany użytkowania gruntów.

Elżbieta Gerstmann – tekst projektu ustawy skomentowała jako pełen sprzeczności, złych zapisów, które nie powinny stanowić podstawy do dyskusji.

Mariusz Kistowski – zgodził się ze słowami poprzedniczki. Zasugerował aby poczekać na kolejne projekty ustawy o ochronie przyrody.

Elżbieta Gerstmann – podkreśliła wartość projektu ustawy prezydenckiej, który inicjuje nowe spojrzenie na pewne sprawy.

Przewodniczący zapytał czy można zakończyć bieżący punkt programu, informując, że wobec faktu, iż jest to projekt bardzo roboczy i nieformalny - Rada PZPK nie zajmie stanowiska.

Elżbieta Gerstmann – powróciła do problemu Zatoki Puckiej. Wnioskowała, by jednak Rada podjęła jakieś stanowisko w sprawie Zatoki Puckiej wewnętrznej w granicach NPK.

Mariusz Kistowski – zaproponował by takie stanowisko właśnie przygotowała p. Elżbieta Gerstmann we współpracy z innymi członkami Rady, a następnie zostanie ono rozesłane elektronicznie do akceptacji wszystkim pozostałym członkom.

Feliks Pankau – uznał, że powinna być to propozycja województwa pomorskiego przedstawiona z inicjatywy Rady PZPK skierowana do premiera, ministra środowiska, komisji sejmowej i senackiej,

ministra środowiska, GDOŚ i PROP.

Na tym przewodniczący zakończył III posiedzenie Rady Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych.

Protokół sporządziła:
Elwira Ahmad